

Людина після бою: драми, які тривають, чи сновидіння

Болісні спогади, що раптом перетворюються на інверсію психологічного шоку під впливом вогнепальної ворожої атаки із застосуванням забороненої важкої зброї... Психологічні й соціальні впливи на мирне населення внаслідок руйнівних подій на Донбасі... Депресивні стани та зрушення серед вимушених мігрантів з цих зон небезпеки... Психологічні стреси внаслідок втрати близької людини чи бойового товариша... Всі ці негативні непоодинокі явища вкладаються в новітній медико-соціальний маніфест часу – «Український синдром: медико-психологічний аспект».

Цю актуальну вітчизняну формулу, що постає надзвичайно актуальною, запропонував відомий невролог, психолог та психотерапевт, заслужений лікар України, доктор медичних наук Михайло Ма-

тяш. Засновник громадського об'єднання «Асоціація з медичної та психологічної реабілітації», професор М. Матяш нещодавно був обраний завідувачем кафедри загальної і медичної психології Національного медичного університету (НМУ) імені О.О. Богомольця. Під егідою цього Університету, Державної служби України у справах ветеранів та учасників АТО, Національної наукової медичної бібліотеки України, Української асоціації лікарів-психологів та вказаної Асоціації, в ошатному блакитному залі ННМБУ відбулася науково-практична конференція «Медико-психологічна реабілітація учасників бойових дій: проблеми та перспективи».

Учасників форуму привітала генеральний директор бібліотеки Раїса Павленко. До конференції спільно з НМУ імені О.О. Богомольця та Асоціацією з медико-психологічної реабілітації підготовле-

Вітальне слово народного депутата В.О. Дубіля

но бібліографічний покажчик (укладачі Л. Корнілова, Є. Корнілова, консультант М. Матяш). У покажчику проаналізовано 148 робіт з таких питань: психологія особистості, посттравматичні стресові розлади, організація психологічної допомоги постраждалим у збройних конфліктах, медико-психологічна реабілітація учасників бойових дій, соціальна адаптація постраждалих у збройних конфліктах.

З оглядом «Український синдром: шляхи подолання» як початковим дороговказом програми конференції виступив Михайло Матяш. Професор кафедри сексології і медичної психології Харківської медичної академії післядипломної освіти Маріанна Маркова зупинилася на сфері негативних психологічних впливів, які провокують дезадаптацію внаслідок певних матеріалів та кліше в засобах масової інформації. Тему, власне, ініційовано вперше. Цікавим був і виступ доктора медичних наук, професора кафедри психосоматичної медицини та психотерапії НМУ імені О.О. Богомольця Олени Хаустової «Психічне здоров'я внутрішньо-переміщених осіб». Доповідь постає надто актуальною і в соціально-економічних параметрах.

Генеральний директор Київського обласного психіатрично-наркологічного медичного об'єднання в смт. Глеваха, заслужений лікар України Геннадій Зільберблат розповів про діапазони лікувальної роботи з психологічної реабілітації постраждалих в АТО в спеціально налаштованому відділенні лікарні.

На темі «Напрями розвитку професійної підготовки фахівців у процесі ста-

Учасники конференції

новлення системи охорони психічного здоров'я» зупинився доцент кафедри загальної і медичної психології НМУ імені О.О. Богомольця Богдан Божук. Виступ був цікавим з багатьох позицій, зокрема в тезі: схожість і різниця між медичним і клінічним психологом.

Наталія Зданевич (відділ радіаційної психоневрології Національного науково-го центру радіаційної медицини НАМН України (керівник К.М. Логановський) окреслила досвід роботи відділення щодо нових психологічних ситуацій часу. Доповідь професора, завідувача кафедри психології Переяслав-Хмельницького педагогічного університету Галини Хомич щодо теоретичних аспектів роботи психологів стосувалася спільних починань з реабілітації учасників та ветеранів АТО в Українському державному медико-соціальному центрі ветеранів війни в Циблях. Доповідь резонувала з роздумами заслуженого ліка-

ря України Юрія Гріненка, директора центру впродовж тривалого періоду.

Валерій Логінов, учасник бойових дій, кадровий військовий, що був тяжко поранений і повернутий до життя й здоров'я нейрохірургом Андрійом Петровичом Гуком (Інститут нейрохірургії), що працює в Державній службі у справах ветеранів та учасників АТО, підняв досить актуальне питання щодо ролі громадських організацій в соціальній адаптації учасників бойових дій. Змістовними були доповіді асистента кафедри сімейної медицини та амбулаторно-поліклінічної допомоги Національної медичної академії післядипломної освіти (НМАПО) імені П.Л. Шупика Людмили Матвієць, завідувача відділення реабілітації Київської обласної клінічної лікарні (фундатора напрямку) Костянтина Горобця, асистента кафедри психосоматичної медицини та психотерапії НМУ імені О.О. Богомольця Віталія Безшейко. В доповіді наукового співробітника Державного інституту сімейної та молодіжної політики Надії Комарової було висвітлено результати дослідження щодо відношення суспільства до демобілізованих ветеранів, учасників бойових дій. Заступник Голови Громадської ради Фонду соціального страхування України Наталія Землянська зупинилася на питанні щодо інформаційної презентації дорожньої карти «Як учаснику АТО скористатися правом пройти медико-психологічну реабілітацію у супроводі членів родини в санаторно-ку-

К. мед. н. Ю.Г. Віленський та д. мед. н., професор М.М. Матяш

рортному закладі коштом Фонду соціального страхування у 2018 році».

В резолюції конференції окреслено висновки учасників актуального заходу щодо реформування нормативно-законодавчої бази, роботи в громадах, реформування системи соціальних та психологічних послуг, завдань галузі охорони здоров'я.

Резолюція чітко окреслює стратегічні виклики держави й суспільства в площинах психологічної реабілітації численних легіонів громадян. Висловлено пропозицію, аби такі конференції, вважаючи спектр актуальних тем, проводилися щорічно.

Юрій Віленський,
кандидат медичних наук,
лауреат медалі імені М.М. Амосова